Dosarul nr. 2-3188/2024
2-24023593-12-2-29022024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 aprilie 2025 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Vitalie Stratan**
Grefieri **Iulian Ceban și Zinaida Lozan**

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, cererea de chemare în judecată depusă de Bagrin Serghei și Bagrin Aliona împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la compensarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de asistență juridică, precum și aducerea scuzelor oficiale,

a c o n s t a t a t :

La data de 27.02.2024, Bagrin Serghei și Bagrin Aliona au depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la compensarea prejudiciului material în sumă de 192 000 lei, moral în sumă de 200 000 lei și cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 20 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a menționat că, la data de 03 august 2017, Organul de urmărire penală reprezentat de șeful-adjunct a SUP a IP Rezina, inspector superior Dumitru Cobâlcean, examinând în temeiul art. 262 alin. (1) pct. 4) și art. 265 din Codul de procedură penală procesul-verbal privind depistarea infracțiunii ori constatării bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă, al OSI al SIFE a IP Rezina, inspector superior Igor Botea și materialele înregistrate în R-1 a IP Rezina sub nr. 337 din 27 iulie 2017 a dispus începerea urmăririi penale conform bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b) și art. 332 alin. (1) din Codul penal. Cauzei penale nominalizate i s-a atribuit numărul 2017280267.

Evidențiază că, începerea și derularea urmăririi penale în cauza penală respectivă s-a efectuat cu încălcarea normelor Constituției Republicii Moldova, principiilor de bază și generale ale procesului penal conform Codului de procedură penală al Republicii Moldova, dar și tratatelor internaționale în domeniul Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului la care Republica Moldova este parte, în lipsa vinovăției de comitere a infracțiunilor imputate.

Susține că, conform Extrasului din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor eliberat de Agenția Relații Funciare și Cadastru, Oficiul Cadastral teritorial Rezina, Filiala Î.S.

„CADASTRU”, reclamanţii sunt proprietari ai bunului imobil cu nr. cadastral *****.

Invocă faptul că, la data de 01 februarie 2017, reclamanţii au încheiat un contract de locaţiune nr. 01/12 cu „Farmacia Familiei” SRL, amplasată pe adresa: mun. Chișinău str. Burebista 23, înregistrată la Camera înregistrării de Stat, IDNO 1005600017723.

Menţionează că, în baza contractului nominalizat, reclamanţii (locatorii) au transmis în posesie și folosinţă temporară către locatar a încăperii cu suprafaţa totală de *****, amplasată pe adresa: *****, numit în continuare „imobil”, iar locatarul s-a obligat să achite plata pentru locaţiune și să realizeze îmbunătăţirea imobilului din contul propriu și în condiţiile contractului încheiat.

Precizează că, plata pentru locaţiunea contractuală a fost stabilită în mărime de 8000 (opt mii) lei lunar.

Notează că, la data de 24 august 2017, Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior Dumitru Cobâlcean, ilegal, cu încălcarea normelor Codului de procedură penală, a dispus punerea sub sechestru a bunului imobil cu numărul cadastral ***** (construcţie comercială), situat în *****, cu costul de 82122 lei, aflat în proprietatea soţilor Bagrin Serghei și Bagrin Aliona, pretins în scopul asigurării reparaţiei prejudiciului cauzat, cât și în scopul asigurării executării pedepsei amenzii.

Invocă faptul că, la data de 25 august 2017, Judecătoria Orhei (sediul Rezina), prin încheierea din aceiași dată, a admis demersul procurorului și a autorizat în cadrul cauzei penale nr. 2017280267 aplicarea sechestrului asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** (construcţie comercială), situat în *****, care aparţine cu drept de proprietate soţilor Bagrin Serghei și Bagrin Aliona, cu emiterea mandatului judecătoresc care urma să fie executat imediat.

Evidenţiază că, la data de 03 octombrie 2017, Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior Dumitru Cobâlcean, prin procesul-verbal notificare cu privire la punerea sub sechestru a adus la cunoștinţa reprezentantului Firmei „Farmacia Familiei” S.R.L., cu privire la sechestrarea bunului imobil arendat de la reclamanţi cu preîntâmpinarea SRL „Farmacia Familiei” despre necesitatea eliberării în termeni restrânși a sediului construcţiei arendate pentru a fi sigilată în vederea neadmiterii încălcărilor prevederilor art. 251 și 303 din Codul penal al R. Moldova.

Remarcă faptul că, prin Declaraţia privind rezilierea Contractului de locaţiune nr. 01/12 din 01.02.2017 „Farmacia Familiei” S.R.L., ca rezultat al acţiunilor ilegale ale organelor de anchetă și procuratură privind sechestrarea bunului imobil, a reziliat contractul de locaţiune Nr. 01/12 din 01.02.2017 din data de 09 noiembrie 2017.

Menţionează că, prin acţiunile ilicite ale organelor de anchetă, procuratură și instanţelor judecătorești, reclamanţilor li s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 192 000 lei, conform calculului: costul contractului de arendă = 8000 lei lunar; perioada acţiunilor ilicite ale organului de anchetă = 24 luni x 8000 lei = 192 000 lei.

Într-o altă ordine de idei invocă faptul că, cuantumul pagubei morale îl apreciază reieșind din încălcarea gravă și abuzivă a drepturilor și libertăţilor fundamentale, garantate de Constituţia Republicii Moldova, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului,

Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale ale Omului, pactele şi tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, comise de organele de urmărire penală, procuratură şi instanţa de judecată.

În drept acţiunea este întemeiată pe prevederile art. 1398, 1405, 1422, 1423 din Codul civil în vigoare până la data de 01.03.2019, art. 2007, 2037 din Codul civil în vigoare din data de 01.03.2019, Legii nr. 1545 din 25.02.1998, art. 6 din CEDO, art. 1, 5, 7, 28, 33, 117, 166-167 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere circumstanţele de fapt şi de drept evidenţiate, solicită:

1. Admiterea prezentei acţiuni;
2. Încasarea din contul bugetului Republicii Moldova în beneficiul reclamanţilor a sumei de 192 000 lei cu titlu de prejudiciu material;
3. Încasarea din contul bugetului Republicii Moldova în beneficiul reclamanţilor a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral;
4. Încasarea din contul bugetului Republicii Moldova în beneficiul reclamanţilor a sumei de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistenţă juridică.

La data de 29.02.2024, ora 14:35, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea de chemare în judecată menţionată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului Vitalie Stratan.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 05.03.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depuse de Bagrin Serghei și Bagrin Aliona împotriva Ministerului Justiției cu privire la compensarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de asistență juridică. S-a acordat deponenților un termen de 5 zile din momentul recepționării prezentei încheieri în vederea lichidării neajunsurilor. S-a explicat deponenților faptul că, omisiunea de a lichida neajunsurile indicate în termenul acordat va semnifica faptul că, cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 02 aprilie 2024, s-a acceptat spre examinare în procedura contencioasă cererea de chemare în judecată depusă de Bagrin Serghei și Bagrin Aliona împotriva Ministerului Justiției cu privire la compensarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de asistență juridică.

Pentru pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, asigurarea examinării juste și prompte a ei, s-a dispus efectuarea următoarelor acțiuni:

1. Se expediază pârâtului copiile acțiunii și înscrisurilor anexate.
2. Se propune pârâtului să prezinte referință cu răspunsul la pretențiile formulate de reclamant și probe aduse împotriva fiecărei revendicări, alte date importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile acestuia, la Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău

(sediul Centru), situată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 162, în termen de până la 24.06.2024.

3. Se explică pârâtului că, depunerea referinței este obligatorie, într-un număr egal cu numărul participanților la proces, iar omisiunea de a o prezenta în termenul stabilit, va avea drept consecință examinarea cauzei în baza materialelor anexate la dosar.
4. Se propune reclamantului să se prezinte la data de 01.07.2024 în incinta Judecătoriei Chișinău (sediul Central – Botanica), situată în mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13, bir. 12, pentru a face cunoștință cu eventuală referință.
5. Reclamantul este obligat, în cazul recepționării referinței, să prezinte toate probele suplimentare până la data de 08.07.2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), situată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 162.
6. Se aduce la cunoștința reclamantului despre obligația prezentării în instanță a originalelor tuturor înscrisurilor pe care își întemeiază pretențiile sau copiile autentificate în modul stabilit de lege.
7. Părților li se propune concilierea până la data de 15.07.2024.
8. Se invită participanții la proces în ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare care va avea loc la data de 15.07.2024, ora 09:30 în incinta Judecătoriei Chișinău (sediul Central – Botanica), situată în mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13, bir. 12.
9. Se comunică reprezentanților părților despre obligativitatea prezenței în ședință cu acte de identitate și împuterniciri perfectate în conformitate cu prevederile art. 75 și 80 din Codul de procedură civilă.
10. Încheierea separat nu se supune căilor de atac, decât odată cu fondul cauzei.

Pe parcurs, la data de 12.07.2024, ora 16:00, reprezentantul Ministerului Justiției, în persoana lui Teodor Stelea, a expediat prin intermediul poștei electronice în adresa instanței referința la prezenta acțiune, prin care s-a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În susținerea referinței s-a menționat că, Bagrin Aliona nu întrunește calitatea de subiect în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, or în privința acesteia nu au fost dispuse acțiuni de urmărire penală și aceasta nu a avut nicio calitate procesuală (bănuit, învinuit, inculpat).

Într-o altă ordine de idei s-a invocat faptul că, organul de urmărire penală a întreprins acțiunile de urmărire penală prevăzute de Codul de procedură penală în scopul cercetării sub toate aspectele, multilateral și obiectiv circumstanțele cazului, iar acțiunea nu întrunește condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998. Totodată, sumele solicitate cu titlu de prejudiciu moral și cheltuieli de asistență juridică sunt exagerate și nu au fost probate (f. d. 81, 84-93, 97-101).

Prin încheierea protocolară a instanței de judecată din data de 15.07.2024, în proces a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală (f. d. 102-103).

Pe parcurs, în ședința de judecată din data de 28.01.2025, Bagrin Serghei a depus în adresa instanței cerere de concretizare a acțiunii, prin care suplimentar a solicitat în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 scuze în formă scrisă din partea procurorului care a condus urmărirea penală.

Prin încheierea protocolară a instanței de judecată din data de 28.01.2025, cererea de concretizare a acțiunii a fost acceptată spre examinare.

În ședința de judecată, Bagrin Aliona nu s-a prezentat, însă în interesele acesteia a pledat avocatul Vasile Galescu.

În ședința de judecată, Bagrin Serghei a susținut cererea de chemare în judecată concretizată pe motivele de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată, avocatul Vasile Galescu a pledat în interesele lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona, a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentantul Ministerului Justiției, în persoana lui Teodor Stelea, iar ulterior în persoana lui Sandu Grosu, nu au recunoscut acțiunea și au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată concretizate ca fiind neîntemeiată pe motivele de fapt și de drept invocate în referința.

În ședința de judecată, reprezentantul Procuraturii Generale, în persoana dnei Victoria Boldesco, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată concretizate ca fiind neîntemeiată.

Audiind explicațiile participanților la proces prezenți în ședința de judecată, examinând argumentele acțiunii în contradictoriu cu poziția pârâtului și intervenientului accesoriu, studiind probele administrate cu raportarea lor *per ansamblu* prevederilor legale pertinente, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial acțiunea, din următoarele motive.

În ședința de judecată s-a constatat și din actele cauzei rezultă următoarele circumstanțe.

Prin ordonanța organului de urmărire penală, reprezentat de Șeful-adjunct a SUP a IP Rezina, inspector superior, Dumitru Cobîlcean din 03.08.2017, s-a dispus începerea urmăririi penale, conform bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b^1) și art. 332 alin. (1) din Codul penal (f. d. 10).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ghenadie Zgardan din 17.08.2017, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Bagrin Serghei, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3) și (5), art. 327 alin. (2) lit. b^1) și art. 332 alin. (1) din Codul penal (f. d. 12-13).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ghenadie Zgardan din 06.11.2017, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Bagrin Serghei, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327

alin. (1), art. 332 alin. (1) și art. 352[1] alin. (1) din Codul penal (f. d. 14-16).

Potrivit Extrasului din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil cu număr cadastral *****, situat în *****, ce reprezintă construcție comercială, prestarea serviciilor, aparține cu drept de proprietate: 1/2 cotă-parte lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona din data de ***** și 1/2 cotă-parte lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona (f. d. 50).

La data de 01.02.2017, între Bagrin Serghei și Bagrin Aliona, în calitate de locatori, și „Farmacia Familiei" SRL, în calitate de locatar, a fost încheiat un contract de locațiune nr. 01/12 (f. d. 51-55).

Potrivit pct. 2.1, 2.2, 4.1 și 5.1 din contractul de locațiune nr. 01/12 din 01.02.2017:

2.1 Locatorii transmit în posesie și folosință temporară către Locatar a încăperii cu suprafața totală de *****, amplasată pe adresa: *****, numit în continuare „Imobil", iar Locatarul își asumă obligațiunea de a achita plata pentru locațiune și să realizeze îmbunătățirea imobilului oferit din contul propriu și în condițiile, prevăzute de prezentul Contract.

2.2. Imobilul aparține cu drept de proprietate Locatorilor, care se confirmă prin Extras din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor, realizată de Oficiul Cadastral Teritorial (numărul cadastral: *****).

4.1. Locatorul transmite Locatarului în locațiune Imobilul pe termen de 35 luni.

5.1. Locatarul achită Locatorului în perioada de acțiune a prezentului Contract suma lunară pentru locațiunea Imobilului în mărime de 8000 lei (opt mii lei), din care se va reține impozitul pe venit la sursa de plată conform legislației în vigoare.

Potrivit actului de primire-predare din 01.02.2017, conform Contractului de locațiune nr. 01/12 din 01 decembrie 2016, locatorii au transmis, iar locatarul a primit în folosință și posesiune temporară încăperea nelocativă cu suprafața totală de *****, amplasată pe adresa: *****, numărul cadastral: ***** (f. d. 56).

Prin ordonanța privind punerea bunurilor sub sechestru din 24.08.2017, Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior, Dumitru Cobîlcean, examinând materialele cauzei penale nr. 2017280267, a dispus:

1. Punerea sub sechestru a bunului imobil cu numărul cadastral ***** (Construcție comercială), situat în *****, cu costul de 82 122 lei, aflat în proprietatea soților Bagrin Serghei și Bagrin Aliona, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat, cât și în scopul asigurării executării pedepsei amenzii.

2. A iniția procedura de autorizare a sechestrării bunurilor materiale menționate în prezenta ordonanță (f. d. 57-59).

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina nr. 11-277/2017 din 25.08.2017, s-a admis demersul procurorului. S-a autorizat în cadrul cauzei penale nr. 2017280267, aplicarea sechestrului asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** (Construcție comercială), situat în *****, care aparține cu drept de proprietate soților Bagrin Serghei și Bagrin Aliona. Responsabilitatea executării acțiunii de urmărire penală s-a pus în sarcina persoanelor incluse în grupul de

urmărire penală. În baza încheierii a fost emis mandat judecătoresc, care se execută imediat (f. d. 19, 63-66).

Potrivit procesului-verbal (notificare cu privire la punere sub sechestru) din 03.10.2017, Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior, Dumitru Cobîlcean, cu participarea șefului farmacist a SRL „Farmacia Familiei”, filiala *****, în cadrul acțiunii procesuale, reprezentantul organului de urmărire penală a adus la cunoștință reprezentantului SRL „Farmacia Familiei”, filiala *****, *****, angajată în calitate de *****, despre faptul că, la 30 august 2017, în baza ordonanței sechestrării bunurilor cu autorizația judecătorului de instrucție din 24 august 2017, în temeiul art. 205 CPP, a sechestrat bunul imobil arendat de SRL „Farmacia Familiei”, cu numărul cadastral ***** (construcție comercială), situat în *****, aflat în proprietatea învinuitului Bagrin Serghei, fiindu-i înmânată copia încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25.08.2017 și a mandatului judecătoresc. Totodată, s-a preîntâmpinat reprezentantul SRL „Farmacia Familiei”, despre necesitatea eliberării în termeni restrânși a sediului construcției arendate, pentru a fi sigilată, în vederea neadmiterii încălcărilor prevederilor art. 251 și 303 Cod penal al R. Moldova (f. d. 60).

Potrivit procesului-verbal cu privire la sigilarea obiectului sechestrat din 01.11.2017, Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior, Dumitru Cobîlcean, cu participarea dnei *****, angajată în calitate de ***** a SRL „Farmacia Familiei”, în cadrul acțiunii procesuale, reprezentantul organului de urmărire penală în prezența reprezentantului SRL „Farmacia Familiei”, *****, a fost sigilat bunul imobil arendat de SRL „Farmacia Familiei”, cu numărul cadastral ***** (construcție comercială), situat în *****, asupra căruia la 30 august 2017, în baza ordonanței sechestrării bunurilor cu autorizația judecătorului de instrucție din 24 august 2017, în temeiul art. 205 CPP. Bunul imobil a fost sigilat repetat după evacuarea bunurilor din el, de către arendatorul SRL „Farmacia Familiei”, despre care fapt, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, au fost informate persoanele cointeresate și întocmit prezentul proces-verbal (f. d. 61).

Potrivit declarației directorului SRL „Farmacia Familiei”, Teterea Oleg, nr. 166 din 09.11.2017, lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona i-a fost adus la cunoștință că, la data de 30 august 2017 în baza ordonanței sechestrării bunurilor cu autorizația judecătorului de instrucție din 24 august 2017, a fost sechestrat bunul imobil arendat de „Farmacia Familiei” SRL cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa *****. Totodată, reprezentantul „Farmacia Familiei” SRL a fost preîntâmpinat la data de 03 octombrie 2017 despre necesitatea eliberării în termeni restrânși a sediului construcției arendate, pentru a fi sigilată, în vederea neadmiterii încălcărilor prevederilor art. 251 și 307 Cod penal al R. Moldova. Plata pentru locațiune imobilului a fost achitată pentru perioada 01.10.2017 - 13.10.2017 din motivul că din această dată a fost sistată activitatea farmaceutica. Actul de predare-primire a imobilului urmează a fi semnat în decurs de 3 zile lucrătoare din momentul rezilierii prezentului contract. Achitarea plății pentru energie electrică și apă se va realiza conform indicilor dispozitivelor de măsurare individuale de evidență. Reieșind

din circumstanţele de fapt şi de drept menţionate anterior, „Farmacia Familiei” SRL formulează declaraţia de reziliere a contractului de locaţiune nr. 01/12 din 01.02.2017 din data primirii prezentei notificări (f. d. 62).

Prin ordonanţa procurorului în Procuratura raionului Rezina, Bernaz Ion din 22.01.2021, s-a dispus scoaterea parţială de sub urmărire penală a învinuitului Bagrin Serghei, fiindcă în acţiunile lui nu sunt întrunite elementele infracţiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), (5), art. 327 alin. (1) din Codul penal (f. d. 42-48).

Prin ordonanţa procurorului în Procuratura raionului Rezina, Bernaz Ion din 22.09.2021, s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuitului Bagrin Serghei, fiindcă în acţiunile lui nu sunt întrunite elementele infracţiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1), art. 352^1 alin. (1) din Codul penal (f. d. 33-41).

Instanţa de judecată menţionează că, obiectul de examinare al prezentei acţiuni se rezumă la repararea prejudiciului material şi moral cauzate prin punerea ilegală sub sechestru a averii.

În această ordine de idei, instanţa a delimitat obiectul de examinare al prezentei acţiuni de obiectul de examinare al acţiunii soluţionate prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2-13284/2023 din 03.10.2023.

Conform art. 53 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova, Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.

Astfel, în spiritul normei constituţionale citate, la data de 25 februarie 1998, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 1545-XIII privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.

Conform art. 1 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Conform prevederilor relevante speţei din art. 2 alin. (1) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998, *acţiuni ilicite* reprezintă acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Instanţa denotă şi faptul că, articolul 6 par. 2 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale consfinţeşte că, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită,

circumstanţe care se desprind expres şi din prevederile art. 21 din Constituţie, care proclamă cu titlu de principiu că, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Conform art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.

Instanţa reiterează că, după cum s-a constatat *supra*, bunul imobil cu număr cadastral *****, situat în *****, ce reprezintă construcţie comercială, prestarea serviciilor, aparţine cu drept de proprietate comună în devălmăşie lui Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona (f. d. 50).

Subsecvent, atât Bagrin Serghei, cât şi Bagrin Aliona, sunt persoanele fizice care, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, au dreptul de a solicita repararea prejudiciul material şi moral cauzat în urma punerii ilegale sub sechestru a averii.

Conform art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Instanţa de judecată menţionează raţionamentul aplicării în circumstanţele speţei a prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 în raport cu prevederile Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, celor Constituţionale citate *supra* şi întrunirii de către Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona a cerinţelor instituite de Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 în vederea constatării caracterului ilicit al acţiunilor organului de urmărire penală, al procuraturii şi a instanţei de judecată, prin aceea că, prin ordonanţa procurorului în Procuratura raionului Rezina, Bernaz Ion din 22.01.2021, s-a dispus scoaterea parţială de sub urmărire penală a învinuitului Bagrin Serghei, fiindcă în acţiunile lui nu sunt întrunite elementele infracţiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), (5), art. 327 alin. (1) din Codul penal, iar prin ordonanţa procurorului în Procuratura raionului Rezina, Bernaz Ion din 22.09.2021, s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a învinuitului Bagrin Serghei, fiindcă în acţiunile lui nu sunt întrunite elementele infracţiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1), art. 352^1 alin. (1) din Codul penal.

Instanţa de judecată menţionează că, în speţa dedusă judecăţii caracterul ilicit al acţiunilor organului de urmărire penală, al procuraturii şi a instanţei de judecată, s-a constatat cu certitudine şi se rezumă la adoptarea de către Şeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior, Dumitru Cobîlcean a ordonanţei privind

punerea bunurilor sub sechestru din 24.08.2017; încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina nr. 11-277/2017 din 25.08.2017, prin care s-a admis demersul procurorului, s-a autorizat în cadrul cauzei penale nr. 2017280267, aplicarea sechestrului asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** (Construcţie comercială), situat în *****, care aparţine cu drept de proprietate soţilor Bagrin Serghei și Bagrin Aliona; procesului-verbal (notificare cu privire la punere sub sechestru) din 03.10.2017; și procesului-verbal cu privire la sigilarea obiectului sechestrat din 01.11.2017; cercetate *supra*.

Conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanţele judecătoreşti.

Respectiv, acţiunea formulată de Bagrin Serghei și Bagrin Aliona se încadrează în una din condiţiile articolului 3 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în categoria „punerii ilegale sub sechestru a averii”.

În contextul descris instanţa de judecată evidenţiază că, drept consecinţă a punerii ilegale sub sechestru a averii lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona, și anume a bunului imobil cu număr cadastral *****, situat în *****, ce reprezintă construcţie comercială, determină atribuirea calităţii caracterului reparabil al prejudiciului material și moral cauzat, or prin prisma prevederilor legale citate s-a constatat legătura cauzală între argumentele menţionate.

Conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanţa de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei.

Conform art. 7 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în cazurile menţionate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:

a) salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existenţă, de care a fost privată în urma acţiunilor ilicite;

b) pensia sau indemnizaţia a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal și ţinerii sub arest;

c) averea (inclusiv depunerile băneşti și dobînzile aferente, obligaţiile împrumuturilor de stat și cîștigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanţa judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum și averea sechestrată;

d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinţei judiciare și cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acţiunile ilicite;

e) sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică;

f) cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea faţă de aceasta a unor acţiuni ilicite (a maltratării);

g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanţa judecătorească.

Conform art. 9 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, persoanei juridice i se repară prejudiciul patrimonial efectiv cauzat,

precum și beneficiul neobținut (venitul ratat) în urma acțiunilor ilicite.

Instanța de judecată reiterează că, potrivit procesului-verbal (notificare cu privire la punere sub sechestru) din 03.10.2017, întocmit de Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior, Dumitru Cobîlcean, cu participarea șefului farmacist a SRL „Farmacia Familiei", filiala *****, în cadrul acțiunii procesuale, reprezentantul organului de urmărire penală a adus la cunoștință reprezentantului SRL „Farmacia Familiei", filiala *****, *****, angajată în calitate de *****, despre faptul că, la 30 august 2017, în baza ordonanței sechestrării bunurilor cu autorizația judecătorului de instrucție din 24 august 2017, în temeiul art. 205 CPP, a sechestrat bunul imobil arendat de SRL „Farmacia Familiei", cu numărul cadastral ***** (construcție comercială), situat în *****, aflat în proprietatea învinuitului Bagrin Serghei, fiindu-i înmânată copia încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25.08.2017 și a mandatului judecătoresc. Totodată, s-a preîntâmpinat reprezentantul SRL „Farmacia Familiei", despre necesitatea eliberării în termeni restrânși a sediului construcției arendate, pentru a fi sigilată, în vederea neadmiterii încălcărilor prevederilor art. 251 și 303 Cod penal al R. Moldova.

Ulterior, potrivit procesului-verbal cu privire la sigilarea obiectului sechestrat din 01.11.2017, întocmit de Șeful-adjunct al SUP a IP Rezina al IGP al MAI, inspector superior, Dumitru Cobîlcean, în cadrul acțiunii procesuale, reprezentantul organului de urmărire penală în prezența reprezentantului SRL „Farmacia Familiei", *****, a fost sigilat bunul imobil arendat de SRL „Farmacia Familiei", cu numărul cadastral ***** (construcție comercială), situat în *****, asupra căruia la 30 august 2017, în baza ordonanței sechestrării bunurilor cu autorizația judecătorului de instrucție din 24 august 2017, în temeiul art. 205 CPP. Bunul imobil a fost sigilat repetat după evacuarea bunurilor din el, de către arendatorul SRL „Farmacia Familiei", despre care fapt, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, au fost informate persoanele cointeresate și întocmit prezentul proces-verbal.

Acțiunile respective au determinat rezilierea contractului de locațiune nr. 01/12 din 01.02.2017, de către SRL „Farmacia Familiei".

Or, potrivit declarației directorului SRL „Farmacia Familiei", Teterea Oleg, nr. 166 din 09.11.2017, lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona i-a fost adus la cunoștință că, la data de 30 august 2017 în baza ordonanței sechestrării bunurilor cu autorizația judecătorului de instrucție din 24 august 2017, a fost sechestrat bunul imobil arendat de „Farmacia Familiei" SRL cu numărul cadastral *****, amplasat pe adresa *****. Totodată, reprezentantul „Farmacia Familiei" SRL a fost preîntâmpinat la data de 03 octombrie 2017 despre necesitatea eliberării în termeni restrânși a sediului construcției arendate, pentru a fi sigilată, în vederea neadmiterii încălcărilor prevederilor art. 251 și 307 Cod penal al R. Moldova. Plata pentru locațiune imobilului a fost achitată pentru perioada 01.10.2017 - 13.10.2017 din motivul că din această dată a fost sistată activitatea farmaceutica. Actul de predare-primire a imobilului urmează a fi semnat în decurs de 3 zile lucrătoare din momentul rezilierii prezentului contract.

Achitarea plăţii pentru energie electrică şi apă se va realiza conform indicilor dispozitivelor de măsurare individuale de evidenţă. Reieşind din circumstanţele de fapt şi de drept menţionate anterior, „Farmacia Familiei” SRL formulează declaraţia de reziliere a contractului de locaţiune nr. 01/12 din 01.02.2017 din data primirii prezentei notificări.

Instanţa de judecată constată legătura cauzală între acţiunile ilicite nominalizate şi cauzarea prejudiciului material lui Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona în sumă de 192 000, care constituie plata locaţiunii pentru 24 luni, de care aceştia au fost privaţi ilegal.

Respectiv, instanţa va admite solicitarea respectivă şi va încasa de la bugetul de Stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, în beneficiul creditorilor solidari Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona, suma de 192 000 (una sută nouăzeci şi două mii) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin punerea ilegală sub sechestru a averii.

Într-o altă ordine de idei instanţa menţionează că, Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona au solicitat încasarea din contul bugetului Republicii Moldova în beneficiul reclamanţilor a sumei de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistenţă juridică.

Instanţa de judecată menţionează că, deşi la actele cauzei au fost anexate bonurile de plată din data de 25.08.2017 şi 29.08.2017 în sumă totală de 20 000 lei pentru acordarea asistenţei juridice de către de avocatul Vasile Galescu lui Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona în cauza privind sechestrarea imobilului, reclamanţii şi nici avocatul acestora nu au demonstrat în ce a constat asistenţa juridică respectivă.

Instanţa de judecată atestă că, la actele cauzei nu a fost administrat niciun înscris din care s-ar putea deduce acţiuni concrete întreprinse de avocatul Vasile Galescu în interesele lui Bagrin Serghei şi Bagrin Aliona în cauza privind sechestrarea imobilului (de exemplu: consultaţii, participarea în şedinţe de judecată, întocmirea unor acte, cereri, contestaţii, recursuri, etc.).

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, în limita probatoriului administrat instanţa apreciază că, solicitarea din acţiune cu privire la încasarea din contul bugetului Republicii Moldova în beneficiul reclamanţilor a sumei de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistenţă juridică, nu a fost probată în mod convingător, fiind dezbătută de către pârât.

Conform art. 10 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6.

Conform art. 11 alin. (1), (2) şi (3) din Legea menţionată, mărimea compensaţiei pentru repararea prejudiciului moral se stabileşte de instanţa de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luându-se în considerare:

a) gravitatea infracţiunii de a cărei săvârşire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;

c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;

d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată;

e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;

f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;

g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;

h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

(2) Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală.

(3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Astfel, luând în considerare suferințele lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona în raport cu prevederile pertinente ale art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală, instanța de judecată statuând în echitate, printr-o apreciere complexă a materialului probator și evaluare adecvată a daunelor morale compensatoare, având în vedere, în principal, criteriile referitoare la consecințele suferite pe plan psihic, gravitatea și caracterul acestora, sentimentul de afectare a personalității morale și altele, constată cu certitudine că, lui Bagrin Serghei și Bagrin Aliona i-au fost cauzate suferințe psihice prin punerea ilegală sub sechestru a averii, precum și statutul social al fiecăruia din aceștia, conchide că, în cazul de față, suma de 10 000 lei acordată fiecăruia, poate fi considerată drept o compensație echitabilă și suficientă pentru sentimentele de frustrare suferite în particular de către Bagrin Serghei și Bagrin Aliona în circumstanțele descrise mai sus, care cu certitudine corespund, în aprecierea instanței, caracterului și gravității suferințelor psihice suportate în particular de către Bagrin Serghei și Bagrin Aliona.

În ordinea de idei descrisă este cert faptul că, suma de 200 000 lei solicitată de Bagrin Serghei și Bagrin Aliona cu titlu de prejudiciu moral, este exagerată.

Într-o altă ordine de idei instanța menționează că, prin cererea de concretizare a acțiunii Bagrin Serghei suplimentar a solicitat în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 scuze în formă scrisă din partea procurorului care a condus urmărirea penală.

Conform art. 12 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale.

Conform art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, scuzele oficiale ale procurorului se aduc în cazul:

a) scoaterii integrale a persoanei de sub urmărire penală.

Instanța de judecată reiterează că, obiectul de examinare al prezentei acțiuni se rezumă la repararea prejudiciului material și moral cauzate prin punerea ilegală sub sechestru a averii.

În același timp, este pendinte o altă cauză civilă conexă, care se examinează în ordine de apel la Curtea de Apel Centru, soluționată în fond prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-13284/2023 din 03.10.2023.

În această ordine de idei, instanța a delimitat obiectul de examinare al acestor două acțiuni la soluționarea solicitării respective.

Instanța reiterează că, legiuitorul stabilește cercul persoanelor care pot să aducă persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale scuze oficiale, și anume: *procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior*.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Instanța notează că, pretențiile din prezenta acțiune au fost formulate împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală.

În conformitate cu art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acțiunii.

În conformitate cu art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În această ordine de idei instanța menționează că, Bagrin Serghei nu a identificat concret persoana împotriva căreia a formulat prezenta solicitare și nu a îndreptat împotriva acesteia o acțiune în justiție.

Astfel, se atestă că, solicitarea cu privire la aducerea scuzelor oficiale este adresată persoanei necorespunzătoare, or Ministerul Justiției nu este persoana, care, în sensul prevederilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, ar putea fi obligată să aducă scuze oficiale lui Bagrin Serghei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Intima convingere a instanței în aprecierea temeiniciei prezentei acțiuni pe lângă aprecierea multiaspectuală a probelor administrate și normelor de drept pertinente au determinat adoptarea soluției de admitere parțială a acțiunii, în sensul descris în prezenta hotărâre.

În conformitate cu art. 236 și art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bagrin Serghei și Bagrin Aliona împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la compensarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de asistență juridică, precum și aducerea scuzelor oficiale.

Se încasează de la bugetul de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul creditorilor solidari Bagrin Serghei, IDNP *****, născut la data de *****, domiciliat în *****, și Bagrin Aliona, IDNP *****, născută la data de *****, domiciliată în *****, suma de 192 000 (una sută nouăzeci și două mii) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin punerea ilegală sub sechestru a averii.

Se încasează de la bugetul de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Bagrin Serghei, IDNP *****, născut la data de *****, domiciliat în *****, suma de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin punerea ilegală sub sechestru a averii.

Se încasează de la bugetul de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul dnei Bagrin Aliona, IDNP *****, născută la data de *****, domiciliată în *****, suma de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin punerea ilegală sub sechestru a averii.

În rest, pretențiile din acțiune se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător **Vitalie Stratan**